

Юридичні науки

УДК 347.77:646.72

Довжанин Юлія Василівна

бакалавр кафедри комерційного права

Пан'європейського університету

Dovzhanyn Yuliia

Bachelor of Law of the Department of Commercial Law,

Pan-European University

ORCID: 0009-0005-7600-8601

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ ВІЗАЖУ

THE LEGAL ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION IN THE SPHERE OF VISAGE

***Анотація.** Вступ. Окремі питання щодо захисту прав інтелектуальної власності сьогодні залишаються актуальними та потребують постійних наукових досліджень, зокрема дослідженню правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу. В контексті дослідження обраної тематики дослідження, проаналізовано національний досвід захисту інтелектуальної власності у сфері візажу. У статті вказано на те, що викладений напрямок роботи у наукових колах має досить не значні практичні та теоретичні напрацювання, що вказує на необхідність подальших наукових праць.*

***Мета.** Метою статті є дослідження проблем правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу, проаналізувати сучасні тренди та тенденції розвитку вказаного напрямку, а також дослідити окремі положення національного законодавства, які регулюють*

питання права інтелектуальної власності у обраній нами тематики дослідження.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є сучасна література з питань захисту інтелектуальної власності, а також наукові напрацювання вчених правників щодо обраної тематики дослідження. Для проведення ґрунтовного та змістовного дослідження автором використано систему методів наукового пізнання таких як: описовий метод; системно-структурний метод; догматичний метод; соціологічний метод, індукції та дедукції.

Результати. Обґрунтовано, що чинне законодавство станом на сьогодні не досягає відповідних світових стандартів з питань захисту інтелектуальної власності у сфері візажу та потребує відповідних нововведень. Автором доведено, що захист інтелектуальної власності у сфері візажу є актуальним та перспективним питання з тієї позиції, що права інтелектуальної діяльності, у тому числі захисту у сфері візажу, за сучасних умов сьогодення мають не обмежений територіальний характер та відповідно є невід'ємною складовою в сфері інтелектуальної власності. Окрім цього, запропоновано доповнення окремих положень чинного законодавства в контексті дослідженого питання щодо захисту інтелектуальної власності у сфері візажу.

Перспективи. У статті вказано на те, що зважаючи на те, що стала судова практика не є достатньо широкою з питань захисту інтелектуальної власності, автором встановлено окремий вектор розвитку законодавчих ініціатив щодо правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу, а також аргументовано на необхідність приведення в дію механізму розгляду окремої категорії справ в порядку цивільного судочинства. За результатами проведеного дослідження правових аспектів захисту інтелектуальної власності у

сфері візажу, автором сформовано окремі висновки та пропозиції щодо перспектив подальшої діяльності у зазначеній сфері.

Ключові слова: інтелектуальна власність, візаж, захист, законодавство.

Summary. *Introduction.* Today some issues about property protection remain relevant and require constant for scientific research in particular to research property protection in the sphere of visage. In the context of research we analyzed national experience to property protection in the sphere of visage. It has been specified that this work direction in the scientific circles haven't considerable practical and theoretical results, indicating the need to further research.

Purpose. The article is aimed at studying the problems of property protection in the sphere of visage, to analyze modern trends and trends of development and investigate certain aspects national law about intellectual property rights our topic of research.

Materials and methods. The research materials are modern literature on the protection of intellectual property and scientific about the chosen topic of research. To conduct a thorough and meaningful study, the author used a system of methods of scientific knowledge, such as: descriptive method; the system-structural method; dogmatic method; sociological method, induction and deduction.

Results. It was also stated that the current legislation today does not reach world standards issues property protection in the sphere of visage. The author proves that property protection in the sphere of visage is relevant and promising issue from the point of view that the rights of intellectual activity, including protection in the field of visage, under modern conditions today have an unlimited territorial nature and, accordingly, are an integral component in the field of intellectual property. In addition, it is proposed to supplement

certain provisions of the current legislation in the context of the researched issue regarding the protection of intellectual property in the sphere of visage.

Discussion. It has been specified that the current judicial practice is not sufficiently broad on the issues of intellectual property protection, the author established a separate vector for the development of legislative initiatives regarding the legal aspects of the protection of intellectual property in the sphere of visage, and also argued for the need to activate the review mechanism in civil court cases. Based on the results of the study the legal aspects of intellectual property protection in the sphere of visage, the author has formed the conclusions and proposals for the prospects for further activity in this sphere

Key words: *intellectual property, visage, protection, legislation*

Постановка проблеми. На сучасних етапах правових перспектив розвитку захисту прав інтелектуальної власності, захист суб'єктами своїх прав у сфері візажу залишається актуальним питанням. Професія візажиста має творчий характер спрямованості, яка полягає у створенні на обличчі, тілі, тощо відповідного стильного образу справжньої особистості. Вказаний професійний напрямок діяльності відноситься до розряду розумової, фізичної, креативної та творчої праці, тому як майстер має докласти відповідних зусиль, для того щоб досягти професійного результату.

Вартим уваги, що косметична медицина перевершила ексклюзивний рівень привілеїв багатих і знаменитих. Незважаючи на зростання витрат, попит на косметичну медицину продовжує зростати, тоді як попит на інші традиційні звичайні товари зазвичай знижується разом із зростанням цін. Естетична медицина – це не втручання в захворювання чи аномалії, а скоріше покращення зовнішнього вигляду і загального здоров'я людини за допомогою інвазивних або неінвазивних медичних процедур і втручань у

непатологічних нормальних умовах відповідно до суб'єктивних бажань людини [1].

Зазначимо, що візаж у косметичній медицині є обов'язковою складовою естетичних процедур, спрямованих на покращення та вдосконалення зовнішнього вигляду особи, яка звернулася за вказаною послугою. Так, візаж у косметичній медицині є важливою частиною трендової косметології, що допомагає громадянам покращувати свій зовнішній вигляд та почуватися впевненіше, використовуючи застосовуючи сучасні медичні та естетичні методики.

Так, професія візажиста з кожним роком набуває популярності. Переважно окремі особи (чоловічої/жіночої) статі, які виявили бажання стати візажистом мають можливість отримати освіту за професією «перукар (перукар-модельєр), візажист» у таких відповідних навчальних закладах як: ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю», ВПУ №19 м. Дрогобич, ДНЗ «Черкаське вище професійне училище будівельних технологій», ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище», «Львівське вище професійне училище торгівлі та сфери послуг» тощо. Крім того, отримати професію візажиста з подальшою метою вдосконалення своїх професійних якостей, можливо навіть закінчивши окремі курси: курси візажу «Amore School», курси візажу «Kodi Professional», курси візажу «Beauty Kapi School», тощо. В свою чергу на міжнародному рівні не існує єдиних обов'язкових стандартів для навчання візажистів, проте є деякі організації та асоціації, які встановлюють професійні стандарти та етичні норми для візажистів. Відомі міжнародні заклади та сертифікати є: сертифікат EUROPASS, диплом від ІМА (International Make-up Association), сертифікат від HABIA (hair and beauty industry authority), сертифікат «Make-Up Artists & Hair Stylists Guild» тощо.

У той же час, чинне законодавство України, не містить окремих положень щодо захисту прав інтелектуальної власності у сфері візажу. Так,

вказаний напрямок, надає чимало можливостей і творчої реалізації, що у подальшому може викликати порушення прав інтелектуальної власності у зазначеному напрямку. Тобто, вказана тематика дослідження має всі подальші практичні та наукові перспективи щодо захисту інтелектуальних прав осіб у сфері візажу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі проблеми дослідження правових аспектів захисту прав інтелектуальної власності розглядалися у наукових колах таких вчених правників, як: Г. Андрощук, В. Бабенко, В. Гришко, О.Дорошенко, Л.Єрофєєнко, В. Жукової, Р. Калюжного, Б. Киричук, О. Лов'як, Н. Писаренко, О. Паламарчука, Н. Філик та інші. Враховуючи те, що праці вітчизняних вчених мають вагомий та важливий науковий характер, питання щодо правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу так і залишаються не вирішеними. Викладене обумовлює необхідність дослідження вказаної теми.

Метою статті є комплексне наукове дослідження правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу, проаналізувати сучасні тренди та тенденції розвитку вказаного напрямку, а також дослідити окремі положення національного законодавства, які регулюють питання права інтелектуальної власності у обраній нами тематики дослідження.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є сучасна література з питань захисту інтелектуальної власності, а також наукові напрацювання вчених правників щодо обраної тематики дослідження. Для проведення ґрунтовного та змістовного дослідження автором використано систему методів наукового пізнання таких як: описовий метод; системно-структурний метод; догматичний метод; соціологічний метод, індукції та дедукції.

Виклад основного матеріалу. За останні роки інтерес споживачів до косметичної хірургії надзвичайно зріс. Однак, незважаючи на

довгострокові наслідки рішень щодо косметичної хірургії для благополуччя споживачів, існуюча інформація про ці рішення залишається обмеженою та розкиданою по різних галузях. Завдяки міждисциплінарному бібліометричному огляду ми визначили, що попередні дослідження були зосереджені на п'яти аспектах, які формують рішення споживачів у косметичній хірургії: різні точки зору, соціальні чинники, індивідуальні чинники, вміст онлайн-медіа, і впливи, що стосуються лабіопластики [2].

В свою чергу, візаж у косметичній хірургії покликаний здійснити окремий аналіз особливостей обличчя особи, яка звернулася, а також моделюванні та відтворення очікуваного результату. Професіоналізм у візажі дозволяє хірургам зосередитися на ключових деталях обличчя, таких як форма носа, контур вилиць, губи, повіки, тощо що сприяє досягненню природного й естетично привабливого результату. Зазначений процес дозволяє спеціалістом у вказаному напрямі роботи результативніше оцінити анатомічні особливості та створити відповідний план хірургічної процедури, з урахуванням індивідуальні потреби та очікування пацієнта.

Звертаючись до нормативно правової бази діючого національного законодавства зазначимо, що у відповідності зі ст. 55 Конституції України права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Згідно статті 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом [4].

Досліджуючи питання правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу варто звернути увагу на низку діючих нормативно правових актів, які регулюють питання інтелектуальної власності, а саме: Закон України «Про авторське право і суміжні права», Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного

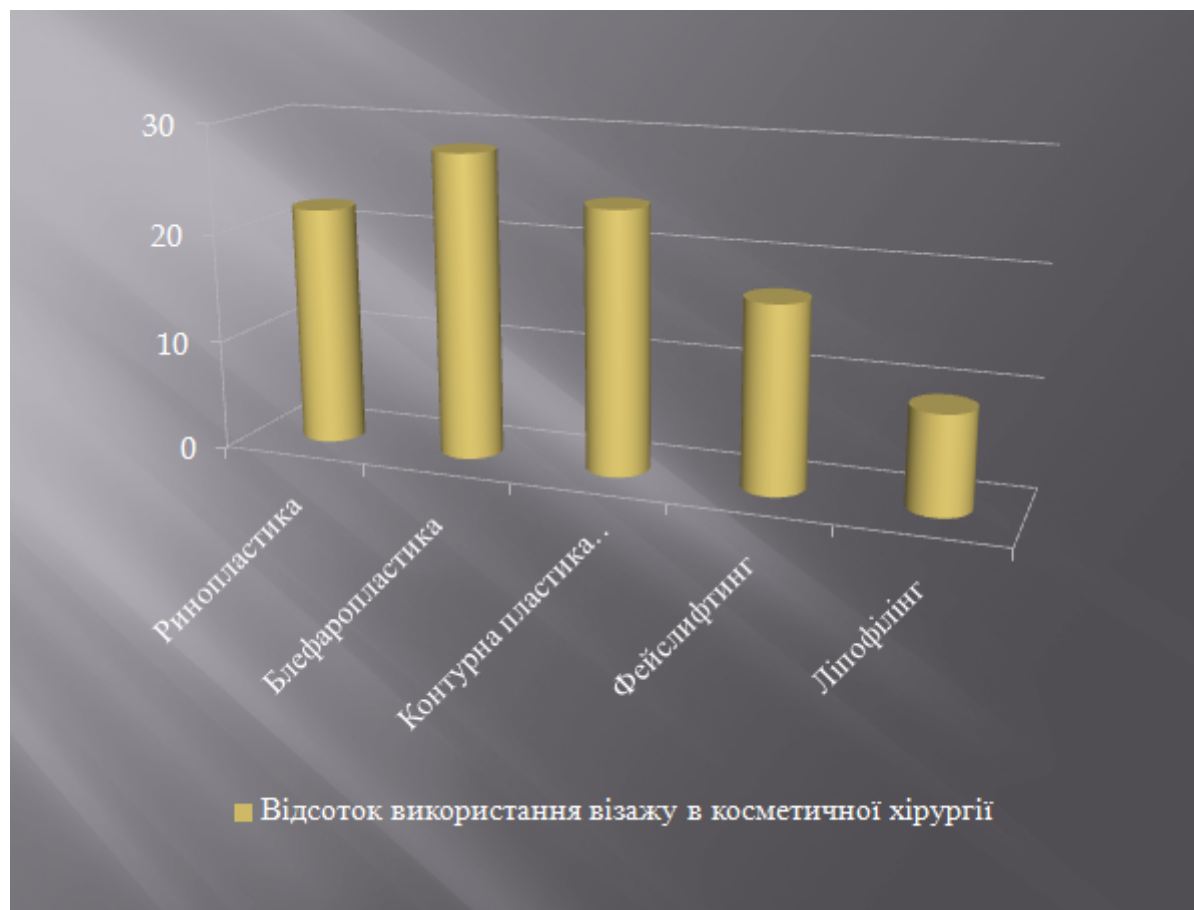
стану, введеного у зв'язку із збройною агресією РФ проти України», Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції», Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» тощо. Крім того існують також такі нормативно-правові документи щодо прав інтелектуальної власності як: Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1716; Правила складання та подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2001 року № 22; Програма Інтеграції України до Європейського Союзу у галузі авторського права і суміжних прав, затверджена наказом Державного агентства України з авторських та суміжних прав від 26 січня 1999, тощо.

На думку В. Гришка та Б.Киричука, для того щоб удосконалити правову охорону інтелектуальної власності в Україні необхідно звернути увагу на наступне: підвищення культури суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності; кодифікувати чинну нормативно-правову базу, яка регулює суспільні відносини у сфері інтелектуальної діяльності у звичайний час і в період воєнного стану, на основі єдиних принципів та закономірностей; активізувати процес добору професійних кадрів до Вищого суду з питань інтелектуальної власності тощо [4].

В свою чергу, серед чималої кількості вищезазначених нормативно-правових актів, законодавець не встановлює окремих питань щодо захисту інтелектуальної власності у сфері візажу. Окремої уваги заслуговує наказ Міністерства освіти і науки України від 14.05.2024 № 675 «Про затвердження Державного освітнього стандарту з професії Візажист» у якому затверджено Державний освітній стандарт з професії «Візажист» та встановлено, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 вересня 2024 року [5].

Так, косметична хірургія є однією з найпопулярніших галузей сучасної медицини, яка спрямована на покращення зовнішнього вигляду пацієнтів через хірургічне втручання. Знання візажу допомагає хірургам досягти оптимальних результатів, оскільки дозволяє краще оцінити взаємозв'язок між окремими елементами обличчя, їхню гармонію, а також уникнути штучного вигляду. Візаж у косметичній хірургії також є корисним на етапі післяопераційної реабілітації, коли пацієнти можуть використовувати естетичні техніки для маскувння слідів втручання в період відновлення, тому врегулювання викладеного питання на чіткому законодавчому рівні є важливим в дослідженні сучасної медицини, що в подальшому може бути використано, як окрема інтелектуальна власність.

Так, одним з основних процедур в косметичній хірургії, де візаж відіграє ключову роль, є: ринопластика – 22% (корекція форми носа, допомагає проаналізувати бажаний контур носа відносно інших рис обличчя); блефаропластика – 28% (процедура, яка передбачає корекцію повік, сприяє змінам виразу обличчя після операції); контурна пластика обличчя – 24% (акцентовано на покращення або відновлення овалу обличчя за допомогою хірургічних методів); фейслифтинг – 17% (підтяжка обличчя, ускладнено надати оцінку, як вікові зміни вплинули на структуру обличчя, завдяки візажу точно спроектувати майбутній результат); ліпофілінг – 9% (процедура, яка використовує власні жирові клітини для корекції контурів обличчя та заповнення зморшок). У нижче викладеному малюнку (рис. 1) зазначено ключові процедури косметичної хірургії, де з урахуванням наукових досліджень викладеної тематики дослідження на думку автора, візаж відіграє ключову роль.

Рис. 1. Відсоток використання візажу в косметичній хірургії

Джерело: розробка автора

Зважаючи на щоденні практичні перспективи розвитку вказаного напрямку діяльності, на законодавчому рівні викладені питання щодо захисту інтелектуальної власності у сфері візажу залишаються не врегульованими.

З цього приводу слушною є думка Л. Єрофєєнко про те, що нині в національній економіці превалюють досить несприятливі умови не лише для самої винахідницької діяльності, а й для ефективного застосування винаходів за їх призначенням. І проблеми пов'язані не тільки з реформуванням законодавства, а й реформуванням всієї системи охорони прав інтелектуальної власності [6]. Заслуговує на уваги також думка С. Сушка про те, що сфера права інтелектуальної власності є доволі специфічною та складною, а це, у свою чергу, вимагає від суддів

ґрунтовного знання норм міжнародного й національного законодавства саме в цій сфері [7].

Так, в статті 7 Закону України «Про авторське право і суміжні права» законодавець вказує на те, що суб'єктами авторського права є автори творів, зазначених у частині першій статті 8 цього Закону, та інші фізичні та юридичні особи, які набули прав на твори відповідно до правочину або закону [8]. В свою чергу в статті 8 вказаного Закону, законодавець наводить п'ятнадцять пунктів, якими є твори у галузі науки, літератури і мистецтва, обмежуючи при цьому інші винаходи, які також могли би бути об'єктом авторського права.

Крім того, статтями 15 та 16 ЦК України передбачено право особи на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання. Кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Одним із способів захисту права, встановлених цивільним законодавством, є, зокрема, його визнання [9]. У зазначеному законодавчому, зокрема статті 433 визначено, що об'єктами авторського права є: літературні та художні твори, комп'ютерні програми; компіляції даних (бази даних), якщо вони за добром або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності; інші твори. Авторське право не поширюється на ідеї, процеси, методи діяльності або математичні концепції як такі. Викладене вказує на необхідності врегулювання надання окремих сфер послуг, зокрема візажиста, яке у подальшому може бути предметом захисту права інтелектуальної власності.

Зауважимо, що в програмі Інтеграції України до Європейського Союзу у галузі авторського права і суміжних прав, затверджена наказом Державного агентства України з авторських та суміжних прав від 26 січня 1999 зазначено, що Україна виконує зобов'язання щодо вимог Угоди (стаття 50, Додаток III та стаття 51 (998_012). Постійно проводиться

робота, пов'язана із вдосконаленням нормативно-правової бази і правового поля в цілому стосовно права інтелектуальної власності [10].

Варто погодитись з позицією О. Лов'яка про те, що адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу є пріоритетною складовою процесу інтеграції України до Європейського Союзу. Адаптація законодавства не є самоціллю і спрямована не лише на виконання відповідного міжнародного зобов'язання. Адаптація має розглядатися як невід'ємна складова правової реформи, що відбувається в процесі глобальної економічної та політичної трансформації українського суспільства [11].

Так, в Законі України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією РФ проти України» визначено, що передбачені цим Законом правила зупинення перебігу строків не тягнуть за собою зупинення дії свідоцтв, патентів, якими засвідчується виникнення прав інтелектуальної власності відповідно до законодавства, а також відповідних прав інтелектуальної власності. Під час дії воєнного стану встановлені законодавством права інтелектуальної власності продовжують діяти і реалізуються суб'єктами права інтелектуальної власності у повному обсязі [12]. Однак, відповідно до правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001, винахід (корисна модель) – це результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною [13].

У той же час, досліджуючи правові аспекти інтелектуальної власності у сфері візажу потрібно виокремлювати та не можливо ототожнювати вказану процедуру з використання ботулотоксину.

Варто розуміти, що використання ботулотоксину розвинулося з верхньої частини обличчя, щоб також охопити нижню частину обличчя, шию та середню частину обличчя. Global Aesthetics Consensus Group наголошує на інтегративному діагностичному підході. Дозування та місце ін'єкції базуються на аналізі цільових м'язів у контексті сусідніх м'язів і пов'язаних м'яких і твердих тканин. Показанням до вибору ботулінічного токсину як основного втручання є те, що надмірне м'язове скорочення є основною етіологією лицьової дисгармонії, на яку необхідно звернути увагу. Рекомендації Global Aesthetics Consensus Group демонструють зміну парадигми в бік нейромодуляції, а не паралічу, включаючи меншу дозу верхньої частини обличчя, більш часте комбіноване лікування наповнювачами гіалуронової кислоти та внутрішньошкірні ін'єкції за показаннями для обмеження глибини та ступеня дії [14].

Враховуючи те, що соціальні медіа сприяли створенню ландшафту, де тенденції, ідеали та стандарти краси значно поширилися. Зображення бездоганної шкіри, витончених рис обличчя та продуманої естетики заповнюють канали користувачів, потенційно впливаючи на їхнє самосприйняття та прагнення, що унеможливорює ототожнення понять візажу та ботулотоксину. Крім того, зростання кількості впливових осіб, залученість дерматологів у соціальні мережі та кампанії краси, які діляться процедурами догляду за шкірою та рекомендаціями щодо продуктів, мають значний вплив на індивідуальні рішення, пов'язані із зовнішністю [15].

Визначення дизайну дослідження суттєво впливає на терапевтичні втручання, методи діагностики та оцінку ризику/прогнозування. Ці сфери

дослідження спрямовані на розширення медичних знань і спрямування нашого пошуку істини [16].

Наведемо основні відмінності між візажем та ботулотоксином:

- *візаж* стосується мистецтва макіяжу і включає використання косметичних засобів для підкреслення або корекції зовнішніх рис обличчя, у той час як *ботулотоксин* – це ін'єкційний препарат, який тимчасово паралізує м'язи, розгладжуючи зморшки та запобігаючи їхній подальшій появі;

- *візаж* не потребує медичних втручань, і його результати зникають після зняття косметики, у той час як *ботулотоксин* є медичною процедурою, яка застосовується для корекції мімічних зморшок, наприклад, на лобі, між бровами або навколо очей;

- *візаж* не потребує медичних втручань, і його результати зникають після зняття косметики, у той час як ефект *ботулотоксин* триває кілька місяців (зазвичай 3-6 місяців), після чого м'язи знову починають працювати, і зморшки можуть з'явитися знов;

- *візаж* має на меті підкреслити природну красу або створити художній образ за допомогою косметичних продуктів (тональні засоби, тіні, помада, рум'яна тощо) у той час як ефект *ботулотоксин* не використовується для зміни кольору або текстури шкіри, як це робиться у візажі, а спрямований саме на розгладження зморшок і корекцію глибоких мімічних складок.

Тобто, основна відмінність полягає у тому, що візаж є суто декоративним і короткостроковим методом, який використовує косметичні засоби, тоді як ботулотоксин – це медична процедура з довготривалим ефектом, спрямована на усунення мімічних зморшок за допомогою ін'єкцій.

Отже, проблемою правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу окрім відсутності нормативно-правового

врегулювання вказаного напрямку у нормотворчій сфері, але і відсутність окремого правового врегулювання щодо оформлення прав на створенні об'єкту у сфері візажу. В свою чергу відомо, що для подальшої реалізації своїх прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки необхідно подати належним чином оформлену заявку до відповідного державного органу, який видає патенти, свідоцтва. В той же час окремої процедури щодо оформлення вказаного патенту з метою захисту інтелектуальної власності у сфері візажу законодавством не передбачено.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, захист інтелектуальної власності у сфері візажу хоча і має перспективи у подальшій практичній діяльності, однак питання щодо законодавчого врегулювання так і залишається не вирішеним. Пов'язано це зокрема з тим, що серед проаналізованої низки законодавства України з питань інтелектуальної власності, законодавець не врегульовує питання надання послуг візажу, що у подальшому унеможлиблює захист порушених прав в порядку цивільного судочинства. Викладене вказує на необхідності врегулювання надання окремих сфер послуг, зокрема візажиста, яке у подальшому може бути предметом захисту права інтелектуальної власності.

Вказано на те, що візаж у косметичній хірургії також є корисним на етапі післяопераційної реабілітації, коли пацієнти можуть використовувати естетичні техніки для маскуванню слідів втручання в період відновлення, тому врегулювання викладеного питання на чіткому законодавчому рівні є важливим в дослідженні сучасної медицини, що в подальшому може бути використано, як окрема інтелектуальна власність. Доведено, що одним з основних процедур в косметичній хірургії, де візаж відіграє ключову роль, є: ринопластика – 22% (корекція форми носа, допомагає проаналізувати бажаний контур носа відносно інших рис обличчя); блефаропластика – 28% (процедура, яка передбачає корекцію повік, сприяє змінам виразу

обличчя після операції); контурна пластика обличчя – 24% (акцентовано на покращення або відновлення овалу обличчя за допомогою хірургічних методів); фейслифтинг – 17% (підтяжка обличчя, ускладнено надато оцінку, як вікові зміни вплинули на структуру обличчя, завдяки візажу точно спроектувати майбутній результат); ліпофілінг – 9%(процедура, яка використовує власні жирові клітини для корекції контурів обличчя та заповнення зморшок).

Окремо наголошено, що основна відмінність між візажем та ботулотоксином полягає у тому, що візаж є суто декоративним і короткостроковим методом, який використовує косметичні засоби, тоді як ботулотоксин – це медична процедура з довготривалим ефектом, спрямована на усунення мімічних зморшок за допомогою ін'єкцій.

Вказано на те, що проблемою правових аспектів захисту інтелектуальної власності у сфері візажу, окрім відсутності нормативно-правового врегулювання є також відсутність окремого відповідного оформлення прав на створенні об'єкта у сфері візажу. Окрім цього вказано, що окремої процедури щодо оформлення патенту з метою захисту інтелектуальної власності у сфері візажу законодавством не передбачено, що потребує подальших законодавчих доопрацювань.

Література

1. Deng K., Deng X., Luo H., Chen L., Liu Y., Wang J., et al. Academic visualization study of aesthetic medicine management and related legal research since 2000. *J Cosmet Dermatol*. 2024. 23(8). P. 2697-2710. doi: 10.1111/jocd.16327. Epub 2024 Jun 24. PMID: 38923263.
2. Krywuczky F., Kleijnen M. Consumer decision-making in cosmetic surgery: An interdisciplinary review identifying key challenges and implications for marketing theory. *Psychology, marketing*. 2024. doi: 10.1002/mar.22104.

3. Конституція України: Закон України (редакція від 01.01.2020) № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 04.10.2024).

4. Гришко В.І., Киричук Б.С. Організаційно-правові аспекти захисту прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми і перспективи розвитку. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. № 1. С. 103-108.

5. Про затвердження Державного освітнього стандарту з професії Візажист: Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.05.2024 № 675. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/pto/standarty/2024/05/14/Nakaz.MON-675.vid.14.05.2024-Vizazhyst> (дата звернення: 04.10.2024).

6. Єрофєєнко Л.В. Правові аспекти вдосконалення механізму захисту інтелектуальної власності в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 8. С. 75-79.

7. Сушко С.В. Важливість початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності як складової частини механізму реалізації захисту прав інтелектуальної власності в умовах повоєнного відновлення України. *Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління*. 2023. С. 492–496.

8. Про авторське право і суміжні права: Закон України (редакція від 01.01.2023) № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення: 04.10.2024).

9. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 04.10.2024).

10. Програма Інтеграції України до Європейського Союзу у галузі авторського права і суміжних прав, затверджена наказом Державного агентства України з авторських та суміжних прав від 26 січня 1999 (редакція від 10.07.2015) № 0001100-00. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-00#Text> (дата звернення: 04.10.2024).

11. Лов'як О.О. Охорона та захист інтелектуальної власності, як одна з умов європейської інтеграції України. *Зібрання права людини у сучасному світі, присвячений пам'яті Лисенкова С.Л.* 2018. С. 154-155.

12. Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією РФ проти України: Закон України (редакція від 01.04.2022) № 2174-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20#Text> (дата звернення: 04.10.2024).

13. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель: Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 (редакція від 25.07.2011) № z0173-01. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01#Text> (дата звернення: 04.10.2024).

14. Sundaram Hema MD, Signorini Massimo MD, Liew Steven MBBS, Trindade de Almeida Ada RMD, Wu Yan MD, Vieira Braz André MD et al. Global Aesthetics Consensus Group. Global Aesthetics Consensus: Botulinum Toxin Type A – Evidence-Based Review, Emerging Concepts, and Consensus Recommendations for Aesthetic Use, Including Updates on Complications. *Plastic and Reconstructive Surgery*. 2016. 137(3). P. 518e-529e. doi: 10.1097/01.prs.0000475758.63709.23.

15. Almudimeegh A., Almukhadeb E., Nagshabandi K.N., Aldosari O., Aldakhil I., Aldosari Z., Alhuqbani M., Alkhani K. The influence of social media on public attitudes and behaviors towards cosmetic dermatologic procedures and skin care practices: A study in Saudi Arabia. *J Cosmet Dermatol*. 2024. 23(8). P. 2686-2696. doi: 10.1111/jocd.16324. PMID: 38634196.

16. Rahman E, Nahai F. Converging on a Singular Path: Revealing Contrasting Perspectives on Evidence Levels in Aesthetic Medicine and

Surgery. *Aesthet Surg J*. 2023. 44(1). NP98-NP103. doi: 10.1093/asj/sjad238. PMID: 37477700.

References

1. Deng K., Deng X., Luo H., Chen L., Liu Y., Wang J., et al. Academic visualization study of aesthetic medicine management and related legal research since 2000. *J Cosmet Dermatol*. 2024. 23(8). P. 2697-2710. doi: 10.1111/jocd.16327. Epub 2024 Jun 24. PMID: 38923263.

2. Krywuczky F., Kleijnen M. Consumer decision-making in cosmetic surgery: An interdisciplinary review identifying key challenges and implications for marketing theory. *Psychology, marketing*. 2024. doi: 10.1002/mar.22104.

3. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy (redaktsiia vid 01.01.2020) № 254k/96-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

4. Hryshko V.I., Kyrychuk B.S. Orhanizatsiino-pravovi aspekty zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti v Ukraini: problemy i perspektyvy rozvytku. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys*. 2024. № 1. S. 103-108 [in Ukrainian].

5. Pro zatverdzhennia Derzhavnoho osvithnoho standartu z profesii Vizazhyst: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 14.05.2024 № 675. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/pto/standarty/2024/05/14/Nakaz.MON-675.vid.14.05.2024-Vizazhyst> [in Ukrainian].

6. Yerofieienko L.V. Pravovi aspekty vdoskonalennia mekhanizmu zakhystu intelektualnoi vlasnosti v Ukraini. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2021. № 8. S. 75-79 [in Ukrainian].

7. Sushko S.V. Vazhlyvist pochatku roboty Vyshchoho sudu z pytan intelektualnoi vlasnosti yak skladovoi chastyny mekhanizmu realizatsii zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti v umovakh povoiennoho vidnovlennia Ukrainy.

Perspektyvy rozvytku proiektnoho ta neiromenedzhmentu, informatsiinykh tekhnolohii upravlinnia. 2023. S. 492–496 [in Ukrainian].

8. Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy (redaktsiia vid 01.01.2023) № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> [in Ukrainian].

9. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 435-IV (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].

10. Prohrama Intehratsii Ukrainy do Yevropeiskoho Soiuzu u haluzi avtorskoho prava i sumizhnykh prav, zatverdzhena nakazom Derzhavnoho ahentstva Ukrainy z avtorskykh ta sumizhnykh prav vid 26 sichnia 1999 (redaktsiia vid 10.07.2015) № 0001100-00. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-00#Text> [in Ukrainian].

11. Loviak O.O. Okhorona ta zakhyst intelektualnoi vlasnosti, yak odna z umov yevropeiskoi intehratsii Ukrainy. *Zibrannia prava liudyny u suchasnomu sviti, prysviachenyi pamiati Lysenkova S.L.* 2018. S. 154-155 [in Ukrainian].

12. Pro zakhyst interesiv osib u sferi intelektualnoi vlasnosti pid chas dii voiennoho stanu, vvedenoho u zviazku iz zbroinoiu ahresiieiu rf proty Ukrainy: Zakon Ukrainy (redaktsiia vid 01.04.2022) № 2174-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20#Text> [in Ukrainian].

13. Pro zatverdzhennia Pravyl skladannia i podannia zaiavky na vynakhid ta zaiavky na korysnu model: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 22.01.2001 (redaktsiia vid 25.07.2011) № z0173-01. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01#Text> [in Ukrainian].

14. Sundaram Hema MD, Signorini Massimo MD, Liew Steven MBBS, Trindade de Almeida Ada RMD, Wu Yan MD, Vieira Braz André MD et al. Global Aesthetics Consensus Group. Global Aesthetics Consensus: Botulinum Toxin Type A – Evidence-Based Review, Emerging Concepts, and Consensus Recommendations for Aesthetic Use, Including Updates on

Complications. *Plastic and Reconstructive Surgery*. 2016. 137(3). P. 518e-529e. doi: 10.1097/01.prs.0000475758.63709.23.

15. Almudimeegh A., Almukhadeb E., Nagshabandi K.N., Aldosari O., Aldakhil I., Aldosari Z., Alhuqbani M., Alkhani K. The influence of social media on public attitudes and behaviors towards cosmetic dermatologic procedures and skin care practices: A study in Saudi Arabia. *J Cosmet Dermatol*. 2024. 23(8). P. 2686-2696. doi: 10.1111/jocd.16324. PMID: 38634196.

16. Rahman E, Nahai F. Converging on a Singular Path: Revealing Contrasting Perspectives on Evidence Levels in Aesthetic Medicine and Surgery. *Aesthet Surg J*. 2023. 44(1). NP98-NP103. doi: 10.1093/asj/sjad238. PMID: 37477700.